

Støvring Højskole – tyske soldater indkvarteret

Støvring Højskole var fra 1943 til 1945 "vært" for først den tyske Værnemagt, derefter for en stor gruppe flygtningen fra Østpreussen

Støvring Højskole kom i store vanskeligheder efter den tyske besættelse. Kun få meldte sig på holdene og det var dermed ikke rentabelt at drive skolen, så det var umuligt at oprette et hold for sommeren 1943, hvorefter højskoleforstander Stærmose opgav og fraflyttede skolen. På trods af dette overtog Poul Grosbøll posten som forstander med henblik på at få skolen i gang igen. Så let kom det dog ikke til at gå.

Der var dog også andre, der havde kig på den tomme Højskole. Det var den tyske Værnemagt, der manglede et hovedkvarter og indkvarteringssted for en større styrke. Allerede få dage efter 9. april 1940 havde tyskerne indlogeret en mindre styrke på nogle værelser på Støvring Kro. Senere rykkede de også ind på en del af Støvring Skole, hvor et par klasseværelser blev brugt til indlogering. Dette medførte, at nogle klasser den sidste del af krigen måtte undervises ude i byen under private former. Nu drejede det sig om en større styrke, og her så den tyske Værnemagt Højskolen som et velegnet sted.

7. februar 1944 måtte bestyrelsen, med eller mod deres vilje, underskrive en lejekontrakt med Værnemagten, der ville lægge beslag på bygningerne. Der blev udarbejdet højtidelig kontrakt, der sagde, at den månedlige leje ville blive på 1520 kroner. Penge, der udbetaltes fra clearingkontoen, hvilket i realiteten ville sige den danske stat. På hvilken dato tyskerne rykkede ind på Højskolen ved vi ikke, men det er sikkert sket umiddelbart efter kontraktens underskrivelse. Det drejede sig ikke kun om regulære tyske soldater; med tiden blev de suppleret med russere, hviderussere og georgiere, der mere eller mindre frivilligt var gået over til tyskerne og fungerede som arbejdssoldater. For en dels vedkommende kunne de nærmest betragtes som krigsfanger, der ikke blev behandlet særlig godt. Efter fleres udsagn sultede de, og de blev i smug givet mad, smuglet ind af borgere fra Støvring. Lægehjælp fik de heller ikke. En af russerne stod som ansvarlig for de mange heste, der var opstaldet dels på Højskolen, dels på den nærliggende Dodensiggård. Missionshuset Bethesda på Hæsumvej var også beslaglagt til indkvartering af soldater, der for en stor dels vedkommende var ganske unge, ned til omkring 16 år.

Tysk militær på vej sydpå gennem Støvring, maj 1945. Det meste af deres medbragte habengut måtte de aflevere ved grænsen

Den russiske offensiv, der begyndte 12. januar 1945 i de tyske østområder drev tusindvis af mennesker på flugt. Om der er en sammenhæng mellem efterretningen om den russiske offensiv og to tyske soldaters selvmord henholdsvis 13. og 18. januar ved vi ikke, men faktum er, at 13. januar skød den 18-årige tyske soldat Hans-Jürgen Machatschek fra Berlin sig med sin riffel, og det samme gjorde den 38-årige Paul Peter Geisler fra Hamburg 18. januar. Begge blev begravet på Støvring Kirkegård få dage efter deres

død. Begravelsen blev foretaget uden medvirken af en præst. De danske præster holdt sig konsekvent fra at medvirke i kirkelige handlinger, hvor tyskere var involverede. Dog er begravelserne indført i kirkebogen, men uden angivelse af nummer. Om der har været tyske feltpræst til stede, ved vi ikke, men det er usandsynligt. Det er i øvrigt bemærkelsesværdigt, at begravelserne fandt stede på Støvring Kirkegård, idet det gennem hele krigen havde været fast kustomme, at tyske soldater, der døde nord for Århus, blev begravet på "Ehrenfriedhof" i Frederikshavn. At der var tale om selvmord kan være forklaringen. Gravene er siden flyttet fra Støvring, sandsynligvis i perioden 1962 til 1968, til Frederikshavn eller Søndre Kirkegård i Aalborg, hvor det dog ikke er lykkedes at finde gravene.

Lige så snart de tyske soldater efter kapitulationen 5. maj 1945 var rykket ud af Støvring Højskole, flyttede nye beboere ind, nemlig de tyske flygtninge, der før havde været indkvarteret rundt om i Støvring, ind i bygningerne.